

OBSAH

Předmluva (Jiřina Langhammerová)	7
I / ÚVODEM	10
Co se vyšívalo. Krojové součásti z plátna. Vyšívání plachty. Jak se vyšívalo. Barevnost. Techniky vyšívky. Výšivka podle počítané niti. Výšivka podle předkreslení.	
II / VÝŠIVKA PODLE POČÍTANÉ NITI	17
Výšivka přes wrapy. Prošívaná mřížka. GEOMETRICKÁ VÝŠIVKA	20
Podluží	21
Jižní Kyjovsko	24
Znovu Podluží	25
Horňácko	26
Šatky z Nové Lhoty. Koutní plachty. Šatky. Rukávce. Moravsko-slovenské pomezí	36
Moravské Kopanice. Březová. Strání. Uherskohradištsko — území výřezové vyšívky	40
Koutní plachty. Výšivka na oděvu — dýnka čepců. Pásky z rukávců. Nivnicko—Bánovsko. Ostrožsko—Veselsko. Uherskohradištsko (Kostelansko, Uherskobrodsko, Kuno- vicko, Vlčnov).	54
Luhačovické Zálesí	57
KŘÍŽKOVÁ VÝŠIVKA	57
Pololidová výšivka ze 17.—18. století Křížková výšivka v lidovém prostředí	61
Šatky na Uherskohradištsku. Výšivka na koutnicích na Podluží. Baroko na Podluží. Jižní Kyjovsko.	
III / PŘEDKRESLENÁ VÝŠIVKA	71
POLOLIDOVÁ VÝŠIVKA. Nejstarší datované vyšívky. Charakter pololidové vyšívky. Vývoj k individualizaci a lokalizaci.	
PŘEDKRESLENÁ VÝŠIVKA V LIDOVÉM PROSTŘEDÍ	78
VÝŠIVKA V SEVERNÍ ČÁSTI MORAVY	80
Luhačovické Zálesí. Údolí Dřevnice	80
Valašsko	84
Lokální varianty plachet. Datované plachty z jižního Válašska. Údolí Vsetínské Bečvy. Nový Hrozenkov. Jižní Vse-	

tínsko. Západní Vsetínsko. Velké Karlovice. Lužná a Valašská Polanka. Severní Valašsko (Valašskomeziříčsko a Rožnovsko).

Haná 96

Výšivka na plachtách. Úvodnice, jejich stavba. Rytmus střídání. Motivy. Lokální určení: Příkazy—Náklo, Němčičko. Pivín. Kroměřížsko. Od Tovačova po Přerov. Jižní a východní okolí Prostějova. Přerovsko. Plachty s paličkovanou vložkou — severní polovina Hané. Jihozápad. Východní Haná. Výšivka podle počítané niti na Hané. Sériová výšivka.

Výšivka na krojových součástech. Roušky. Límečky z rukávců. Jejich vztah k výšivce na úvodnicích. Charakter výšivky.

VÝŠIVKA V JIŽNÍ ČÁSTI MORAVY. Jihomoravské koutnice . . .	118
Jihovýchodní Morava	120
Strážnicko	120
Vracovské zastavení	124
Kyjovsko	125

Výšivka na koutnicích. Charakter výšivky v 19. století. Symbióza předkreslené výšivky a výšivky podle počítané niti (Mutěnicko—Hovoransko). Kompoziční postup. Obojky. Barevnost. Motivické bohatství. Výšivka na zástěrách. Datované zástěry.

Podluží 137

Koutní plachty. Výšivka na krojových součástech. Vztah výšivky na šatkách a na plachtách.

Jihomoravští Charváti 147

Střední část jižní Moravy 152

Na přechodu od renesance k baroku. Barokní inspirace. Další vývoj: Území Ždánického lesa. Brněnsko. Znojemsko.

Západní Morava 158

Telečsko. Měřínsko. Velkomeziříčsko.

Svatební prapory.

Úvodnice na Malé Hané.

IV / BÍLÁ VÝŠIVKA 165

První vlna bílé výšivky 166

V západní části Moravy. Štrambersko.

Druhá vlna — Rožnovská výšivka 169

Bílá výšivka v lidovém prostředí. 174

Haná. Brněnské Kloboucko. Slovácko — Kyjovsko, Podluží.

Západní Morava — Jemnicko a Dačicko, Telečsko, Moravskokrumlovsko, Radostínsko, Brněnsko, Drahanská vrchovina. Od luhačovického Zálesí přes Fryšták na Hranicko. Severovýchodní Morava.

Třetí vlna bílé výšivky 194

Jižní Valašsko. Rožnovsko—Zubří. Brněnsko. Lanžhotsko. [Předtíštěná výšivka, druhotná inspirace.]

V / NATURALISMUS A NÁVRAT K BARVĚ 203

Stylizace růže jako příklad vývoje k naturalismu. Naturalismus na Podluží. Vnější vlivy.

Křížková výšivka v 19. a 20. století.

Od Ostrožska přes Strážnici k Hodonínu.

Charakter výšivky na počátku 20. století

VI / ZÁVĚR 215

Výšivka po zániku kroje. Tovačovsko, západní Brněnsko.

Nový Hrozenkov.

Škola a svéráz.

Podporování domácího průmyslu.

Přehled výšivky podle národopisných oblastí 221

Literatura 224

Seznam ilustrací 229

Cizojazyčná resumé 235